

Bijlage 11.4

Werkproces versterking erfgoedpanden

Om vanuit erfgoed goed te anticiperen op de nieuwe wet Versterken hebben de partners van het Erfgoedprogramma een werkproces ontworpen om de beoogde versnelling van de versterking ook bij erfgoedpanden te realiseren. Dit werkproces is door de uitvoeringspraktijk en eigenaren gevoed met observaties over wat goed en minder goed gaat. In het werkproces zijn heldere afspraken gemaakt wie in de erfgoedketen en het versterkingsproces welke taak heeft om de eigenaar te ondersteunen, het proces zo vlot mogelijk te kunnen laten verlopen en verrassingen aan het eind te voorkomen. Het werkproces is zo ingestoken dat de eigenaar, zijn architect en adviseurs vroeg in het proces inzicht krijgen in de bescherming en waarden van het monument en in de haalbaarheid van het versterkingsplan en eventuele koppelkansen met restauratie, verduurzaming en herbestemming.

Het werkproces versterking erfgoedpanden is geen statische blauwdruk, maar veeleer een aantal gedeelde waarden en korte lijnen tussen betrokkenen in de erfgoedketen en het versterkingsproces. Hiermee houden we een open houding voor verdere verbetering vanuit praktijkervaringen en/of regelgeving die (weer) aan verandering onderhevig is.

Belangrijke elementen in het werkproces versterking erfgoedpanden zijn:

- Actieve betrokkenheid van erfgoedketen bij het versterkingsproces en inzicht in werkvoorraad zodat partijen daarop kunnen anticiperen in hun werkprocessen.
- In samenhang opereren van de betrokken uitvoerders in de versterkings- en erfgoedketen en daarmee bewustzijn hoe deeloplossingen in het eigen proces kunnen doorwerken in het geheel.
- Onafhankelijk advies voor eigenaar over proces (Erfgoedloket of eigen adviseur)
- Duidelijkheid voor de eigenaar, zijn architect en adviseurs over de waarden van zijn monument. Een duurzame verslaglegging daarvan die voor de eigenaar ook voor toekomstige ontwikkelingen bruikbaar is. Dit gebeurt aan de hand van een kennisdossier dat voorafgaand aan belangrijke stappen in het proces wordt aangevuld met:
  - Kaartje met contour van het monument
  - Overzicht van informatie over het monument in verschillende archieven
  - Bouwtechnische opname door de Monumentenwacht (facultatief)
  - Cultuurhistorisch Onderzoeksrapport van een onafhankelijk onderzoeksbureau (verplicht)
  - Kernwaardendocument als houvast voor planontwikkeling en toetsingskader vergunningsproces, opgesteld door RCE en/of Monumentencommissie/vertegenwoordiger lokale monumentenbelang.
- Vrije keuze architect, maar wel architect met ervaring met monumenten
- Koppelkansen meenemen in projectdefinitie, planvorming en integrale planbeoordeling. De ervaring leert dat met een goede restauratie het aantal versterkingsmaatregelen soms beperkt kan worden.
- Aandacht voor financiering door kennis te delen met de eigenaar over regelingen en voorzieningen. In onderzoek is de mogelijkheid van een voorfinancieringsfonds voor complexe opgave van versterkingen met daarnaast een restauratie, herbestemming en/of verduurzamingsopgave (onderzoek naar beschikbaarheid middelen en juridische aspecten). Dit is ook een punt van aandacht in de VGME pilot.
- Kortere doorlooptijden in vergunningsproces.
- Nazorg vanuit Erfgoedloket voor eigenaren die niet versterkt worden en schrijvende gevallenregeling voor zaken die muurvast lijken te zitten.

Als bijlage bij deze notitie treft u een detailschema aan van het Werkproces Versterking Erfgoedpanden. Dit schema is de basis van de dialoog binnen de erfgoedketen en het versterkingsproces, waarbij steeds opnieuw wordt gekeken of processen naar wens verlopen en de eigenaar daarmee geholpen is.

Tijdens de vergadering wordt het Werkproces versterking erfgoedpanden mondeling toegelicht.